

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- Négy SQL-ás
- Itt az Oracle klub!
- A Lotus új ígéretei
- Programok az irodákban
- MiniPACK és ProfICONTO
- Luxuskivitelű PC Tools
- IBM AS/400 oktatás és klub
- A Novell magyar felhasználói
- Karbantartás-irányítás

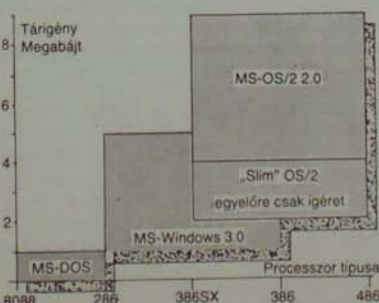
XEUS a CeBIT-en!

A XEUS V 1.0 intelligens terminálkezelő rendszer olyan UNIX alapú szoftverkörnyezet DOS felhasználók számára, amely lehetővé teszi a már meglévő MS-DOS ismeretek UNIX környezetbe való integrálását. A hardverkonfiguráció funkcióinak teljesítésére szolgáló központi gépből és intelligens terminálként használt PC-kből áll. A felhasználók, amelyek száma egyszerre akár 10 is lehet, két üzemmód közül választhatnak. Vagy UNIX alatt dolgoznak, vagy a DOS-t használják úgy, hogy közben a központi gép UNIX adatrendszert is használhatják háttértárként. Ezt a UNIX-DOS hibrid rendszert a KFKI-MSZKI fejlesztette ki, s a hánoveri CeBIT-en a forgalmazó Ázsio-Microtrade Kft. állította ki a terméket. Ha a termék beváltja a hozzá fűzött reményeket, akkor a UNIX oldalon biztosított XEUS könyvtár kibővítése, a DOS oldalon a multitasking kidolgozása és a jelenleg központi gépként használt 386-os AT helyett a nagyobb gépre való átültetés irányában szeretnének a fejlesztők eredményeket elérni.

Biztató UNIX hírek

Még csak bontogatja szárnyait a magyarországi UNIX felhasználók csoportja (HUUG) az NJSZT bábáskodásával, de máris tagja lett a UNIX világszervezetnek. Szencziácós a hír, hogy az Európában évente két alkalommal megrendezésre kerülő nagyszabású UNIX konferencia egyike 1991-ben Budapesten lesz a HUUG szervezésében. A Hajduszoboszlón tartott első HUUG konferencián már a célokat is körvonalazták. Elsőként szeretnék elérni, hogy a fejlesztők hozzáférjenek a UNIX világhálózatához. Ez először a SZTAKI-ban valósult meg, itt működik a hálózatot elérő UUCP elektronikus levelezési programrendszer. További célok: a csoporton keresztül kialakítani ennek a szintnek a kultúráját is; összehozni a hazai keresletet és kínálatot; megoldani az oktatás kérdéseit, esetleg az érdeklődéstől függően létrehozni egy UNIX iskolát a BME-vel közösen; először a PC és a DEC szintjén elterjeszteni a UNIX operációs rendszert. Ez utóbbi érdekében szoros kapcsolat építenek ki a DECUS-szal. Elkötelezettnek érzik magukat abban, hogy itthon megszünjön a szürke szoftverek terjedése és behozatala, s a felhasználók érdekeltek legyenek abban hogy legális UNIX termékekkel dolgozzanak. Ez elengedhetetlen feltétele Európához tartozásunknak.

Microsoft ül a gépben

Az ábra a Microsoft (MS) operációs rendszereinek társ- és mikroprocesszor igényét mutatja. Látható a jelenlegi OS/2 hátránya, amely minimálisan 4 MBjt RAM-ot igényel. A tervezett (lesoványított) „slim” OS/2-vel a felhasználók jelentős költség-megtakarítással juthatnak majd az új alapszoftver nyújtotta lehetőségekhez.

Itt a Novell, hol a Novell!

A Computerwelt hetilap közölte, hogy a Novell disztribútor minőségben kinevezte a BGS Partners nevű bécsi céget, mint új kelet-európai képviselőjét. A hírt idézzük: „az új felosztás szerint Lengyelország számára egy, Magyarországán négy, Csehszlovákiára egy és a Szovjetunióra négy elosztó az illetékes. A BGS a listán kétszer is szerepel: egyszer mint egyedüli disztribútor Csehszlovákia területén, más-szor — egy szovjet intézettel, az angol Rank-Xerox-szal és Questtel együtt — a szovjet piacot mint elosztó.” A magyar vonatkozásról kérdeztük Budapestben Rocco Angelót, a Novell marketingmenedzserét, aki nem tudta megmondani, van-e a magyar Wajltonon kívül egy második cégnek is disztribútor jogosítványa a hazai piacon, illetve milyen jogok illetik meg azt a magyar céget, amely az osztrák hivatalos forgalmazóktól szerzi be a NetWare-t. Angelo megjegyezte, rövidesen tájékoztatást ad a hazai felhasználóknak.

PC immunológia

Az angliai SA Software (tel.: 44-1-998-9918) a vírusok ellen védelmet adó igen hasznos és olcsó programot kínál IBM-kompatibilis XT/AT gépekhez. A PC Immune fontosabb jellemzői közé tartozik, hogy:

- figyelemmel kíséri a rendszeren jelentkező és a rendszerszoftverre kiható változásokat;
- figyelni az adattárak és az alkönyvtárak törlését;
- ellenőrzi a beérkező adatokat, figyelme kiterjed a rejtett adatokra is;
- minden adatbázisbeli változást figyelemmel kíséri;
- könnyebb és biztonságosabb adatkarbantartást biztosít;
- az észlelésnek három szintjét kínálja;
- lehetőséget kínál az adathalmaz törléséhez;
- az észlelési szinteket jelszóval védi.

A termék angliai ára mindössze 17 font, amelyet nemskára felvált a továbbfejlesztett és kibővített változat, a PC Immune II. Az új verzió ára 40 font lesz, a becserélést 25 fontért végzik el. Újdonságként a következő jellemzőket ígéri a forgalmazó:

- támogatja a merevlemez-partíciókat a DOS 4-en, a Compaq DOS 3.3-án és a Digital Research DR-DOS-on;
- az MS-DOS-on és a PC-DOS-on kívül az operációs rendszer védelme kiterjed a Digital Research DR-DOS-ra és a UNISYS DOS-ra is;
- merevlemez-védelmet biztosít a partíciótbláknak;
- feltöltetlen lemezek védelme (hajlékonylemezre és feltöltetlen lemezrészecskére is kiterjedően);
- a kínált három észlelési szint kiterjed minden adatváltozás felderítésére;
- az észlelési szintet új ellenőrző pont megadásával lehet változtatni;
- az ellenőrző pontot jelszó védi;
- továbbfejlesztett felhasználói interfész (gyorsabb képernyőkezelés, futtatási parancs visszavonása, az utasítás végrehajtásának monitorozása, hibalehetőségek jobb kezelése stb.).

Rubintom, drágaságom

Angliában, Ausztráliában, Svájcban és az NSZK-ban már bevált svéd minigépes programcsomag forgalmazását kezdi meg a Számalk-AFI Kft. „Az eredetileg DEC gépekre, újabban IBM S/36, S/38 és AS/400 rendszerekre is kidolgozott Rubin nevű, a megelőző karbantartást irányító programcsomag System 36, 38 és AS/400-as változatának hazai és kelet-európai kizárólagos dealeri jogát szereztük meg” — hallottuk Krajcsovics Márton ügyvezető igazgatótól, aki azt is elmondta, hogy csak az esetleges nyugati eladások esetén kell külön fizetniük a svéd fejlesztőknek. *Bengt Skoog*, a skandináv forgalmazó Intema AB kelet-európai kereskedelmi igazgatója szerint a Rubint eredetileg acélműben való alkalmazásra szánták, de ma már vegyipari, élelmiszeripari, járműipari vállalatok, erőművek és kórházak is széles körben használják. A szoftver hazai ára, amely 1,2 millió svéd koronába

kerül, most van kialakítás alatt. Krajcsovics Márton szerint a teljes angol változat, dokumentációval és demóanyagokkal együtt mintegy 14 millió forintba kerül. A Rubin már a második nyugati karbantartás-irányítási programcsomag a hazai piacon. Ismeretes, hogy szintén a Számalk forgalmazza — igaz PC-kre — az angol WIMS rendszert. (I. Szoftver 1989/6. szám: *IKV helyett WIMS*).

Megnevezés	Rubin	WIMS
Fejlesztő	Varlandsdata AB Svédország	Purce Management Services, Anglia
Hardver	IBM S/36, S/38, AS/400	IBM PC AT, PS/2
Alkalmazás	Nagyobb vállalalatok, vasmű, olajfinomító, erőmű, kórház, közlekedés	Kisebb helyek, kereskedő cégek
Hazai forgalmazó (telefon)	Számalk-AFI 115-5204	Számalk Infor- matikai Főo. 166-8011
Irányár (millió Ft)	12-14	1,0

Nemcsak bányászoknak

A tavalyi microCAD kiállítás óta a komplex bányauzemi számítógépes információrendszer újabb programcsomagjait készítették el a Borsodi Szénbányák Számítástechnikai Osztályának szakemberei (a korábbiakat lásd *Szoftver 89/3*). Idén Miskolcon, a tavaly már bemutatott Digitális Bányamodell nyilvántartásából nyerhető adatok alapján dolgozó, a termelési és műszaki részrendszerekhez tartozó szoftvereket mutattak be. Kifejezetten bányászati alkalmazásokhoz készült az ásványvagyron (70 ezer Ft), a műveléstervezési (140 ezer Ft) és a bányamérési (80 ezer Ft) modul. Más felhasználási területeken is használható a vízháztartási (80 ezer Ft), az energiaellátási (60 ezer Ft), a földtani modellezési (150 ezer Ft) és a szállítási (70 ezer Ft) modul. A közötti árak tájékoztató jellegűek. Minden programcsomag IBM AT-kompatibilis számítógépen futtatható, CGA monitort és Epson FX-1000-s nyomtatást igényel. Lehetőse van matematikai társprogramcsomag alkalmazására. (További információ lizing László 46/16-249).

Indítózik a BKV

Jelenleg három szintű az eszközpark a Budapesti Közlekedési Vállalatnál. A fennálló COCOM határig bővített és távadat-feldolgozási vezérlővel, valamint Ethernet LAN kapcsolattal ellátott Siemens 7536-20-as „nagygep”, egy a Számalktól vásárolt VAX jellegű Mikroszár-32 és számos PC. Adatbázis-technológiai megoldások eddig csak a legalsó szinten léteznek. A két felső szinten hagyományos fájlserverezéssel kötegelte adatfeldolgozást végeznek. De ez ma már nem alkalmas a napi információigény kielégítésére. Ezért, mint *Füzesi László*, a BKV számítástechnikai főosztályának vezetője elmondta: „meg kellett találni azt a korszerű fejlesztési rendszert, amelyben valamennyi eszközünkre egyazon ismeretanyaggal, szűk

fejlesztési kapacitásunkkal is eredményt lehet felmutatni. Így esett a választásunk a Siemens, a VAX és a PC-re szerezhető rendszerek megvizsgálása után az Oracle-ra.

Mint megtudtuk, három darab 386-os AT-n van telepítve az Oracle Professional, a teljes fejlesztői környezet, amelyen már megkezdődött a munka. Az ígéretek szerint hamarosan a Siemenshez és a VAX-hoz is megkapják a szoftvert és mivel az Oracle egységes technológiát képvisel, a PC-s fejlesztéseket kisebb hangolásokkal is lehet ültetni a nagyobb gépekre. *További céljaik közé tartozik, hogy valódi osztott adatbázis-kezelő rendszert és egységes számítógéphálózatot építsenek ki*, amihez még további modulokat és a CASE-t (rendszertervezői szoftver) kell beszerezni, de ennek előfeltételeként még végig kell járni az exportengedélyezési utat.

A végső cél annak az információs piramisnak a kiépítése, amelyben felül az integrált vezetői információs rendszer áll, középen a központi rendszerek végzik az információ-feldolgozást és alul foglalnak helyet a helyi operatív feladatokat megoldó rendszerek. Első lépésben, a már meglévő — és operatíven mindössze három hónapja üzemelő, Siemensre és PC-re épülő —, egyedi jellegű bérelszámolási rendszerüket kívánják az IQ-Soft-tal és az Oracle-val szoros együttműködésben még idén átteni Oracle-technológiába.

A második, s az elsónél sokkal nagyobb horderejű feladat az egész vállalat teljes tevékenységét lefedő statisztikai, az ügynevezett forgalmi teljesítmény-számoló rendszer továbbfejlesztése. Ennek kidolgozása nagymértékben a hamburgi tapasztalatokra épül, így operatív munkába való állítása is a kétoldalú kapcsolatok függvénye. A forgalmi elszámoláshoz kapcsolódik az a — Világbank hitelből megvalósítandó — know-how vásárlás, amelyre három millió dollár áll rendelkezésre, s amely Észak-Pest és Észak-Buda területére kiterjedő, számítógéppel vezérelt irányító forgalmi irányítórendszer kiépítését hivatott megoldani.

A legtovább elhúzódó feladat a Mikrosztár-32-n futó vezetői információs rendszer kiépítése, amely majd összegyűjti a forgalmi könyvelési, a főkönyvi könyvelési és a pénzügyi rendszerekből az adatokat és biztosítja a felső vezetés számára a vállalat mutatóit. A vállalatnál tisztában vannak azzal, hogy az Oracle-nak és általában a negyedik generációs rendszereknek az a hátrányuk, hogy igen komoly a hardverigényük.

A profizmus kezdete?

Nehéz eligazodni a jelenleg forgalomban lévő nagyszámú PC-s főkönyvi rendszerek között. A SoftCare GmK által kifejlesztett és a ProfiSys Kft. (133-5950) által forgalmazott ProfiKONTO-t néhány tulajdonsága kiemeli az átlagból. Egyszerűsített kettős könyvelésre is használható, de igazából az évi 250 millió forint árbevétel feletti vállalkozások, közép- és nagyvállalatok teljes kettős könyvelésének elvégzésére készült. Költségvetési szervek számára biztosítja a teljes rovattendést és az előirányzatok könyvelését.

Az egyfelhasználós változat már kapható, a LAN verziót az év második felére ígérik. A ProfiKONTO AT gépekre, OS/2 és az ebbe beépített DB2 relációs adatbázis-kezelő alatt került kidolgozásra, de az IBM SAA alapján mind a nagygépekre, mind az AS/400-ra átvihető, valamint DEC MicroVAX-ra is telepíthető. A rendszernek minimum 4 Mbájt RAM-mal kell rendelkeznie. Tranzakciófeldolgozási sebessége közel tízszerese a dBASE típusú adatszerkezettel rendelkező alkalmazásoknak. Jelenlegi DOS referenciahely például a Medimpex, OS/2 változat telepítése folyamatban van a Medimpexnél és a Softex Kft.-nél.

A programcsomag forgalmazása modulokra bontva történik: egyfelhasználós rendszer, általános szolgáltatásokkal 160 EFT; többfelhasználós alaprendszer, az egyfelhasználós változat MS LAN-Managers hálózat alatt futó verziója 260 EFT (a munkallomások száma nem korlátozott, számuktól függő felár nincs); banki és pénztárnyag napi egyeztetése 15 EFT; devizakönyvelés automatikus árfolyam-nyilvántartással 30 EFT; automatizált negyedéves-éves zárlat (átkönyvelések, számlakiűrtések, költségfelosztások, mérleg) 50 EFT; szabadon definiálható lekérdezések és riportok 20 EFT; bankbontás 10 EFT; export-import (kapcsolattartás más könyvvel és pénzügyi rendszerekkel) 10 EFT; költségvetési könyvvezetés (rovatos könyvelés, előirányzat-könyvelés, teljesítés-riportok) 30 EFT.

Szuverén ügyvitel

Lehet-e itthon még újat mondani a főkönyvi rendszerekről miután Dunát lehet velük rekeszteni? Nos, lehet. Íme! Kis és közepméretű gazdálkodó szervezetek, kisvállalkozások integrált ügyviteli rendszere alakítható ki a Microsystem és a Softinvest által kínált MiniPACK PC-s programcsomaggal. „A különösen kisszervezet speciális viszonyára készült, kis hardverkonfiguráció is üzemeltethető szoftver egyik fő sajátossága, hogy független a szabályozás rendszertől, minden paraméterezhető és az esetleges új rendeletek nyomán pillanatok alatt átirtható — hallottuk *Dévényi Dömötörtől*, a Softinvest kereskedelmi igazgatójától. Változtatás esetén a forgalmazók segítenek, mit hol és hogyan kell átalkítani. A megcélzott piac: 50 millió forintot meghaladó árbevételű (legalább egyszersűsített kettős könyvelésre kötelezett) cégek; max. kétszintes vezetési hierarchia; max. 1 éves irányítási időhorizont; céglétszám max. 300 fő. *Kiss Miklós*, a Microsystem munkatársa szerint a MiniPACK az említett jellemzőkön túl alkalmas bonyolult pénzforgalom kezelésére, s közeli a nagy szervezeteknek kínált nagyobb (és nagygépes) szoftvereket, miközben azok ára közeli az 1 millió forintot; a MiniPACK viszont negyedannyiba kerül. „Úgy látom az integráltság nem ennyire széles körű a piacon található más hasonló célú rendszereké!” — mondotta.

A MiniPACK AT-n is fut, de 640 kbájt RAM és 40 Mbájtos merevlemez használata ajánlott. A 11 floppy-ból álló szoftver alapára 179 ezer forint (1 év garanciával és a dokumentációval együtt) + 8500 forint az installálási költség. A csomag engedélyes ára 149 EFT.

Titkok tudója

Az ÉGSZI-Hardszoft Kft. Szekreter nevű titkársági információs rendszerének korábbi változatát már bemutattuk. Az új verzió bővített funkciói a szöveg-szerkesztés, az ügyiratinformáció, a házi telefonkönyv, a partnerkapcsolatok nyilvántartása, a határidőnapló, és az egyszerűsített munkaügyi és szabadságnylvántartás. Az összes magyar ékezetes karakter megjelenítését a képernyő vonatkozásában CWI-2 ajánlás szerinti EPROM-cserével, a klaviatúra és nyomtató tekintetében szoftverrel oldja meg. Újdonság a hálózati működés és a konkurens adatkezelési lehetőség. Az ügyirat-nyilvántartásnak is új struktúrája van, s más a kulcsszavas lekérdezés is. A telefonnyilvántartás kapacitása 2000 tételeire bővült, amelyben telefon-, telex- és telefaxszámok tarthatunk nyilván, olyan állandóan élő tárrezidens program, amely klaviatúrától is kezelhető. Egységessé tették a menü és az

üzenetkezelés megjelenítését. Az alapváltozat ára, amely tartalmazza a felhasználói kézikönyvet és a betanítást is 110 ezer forint AFA nélkül. Opcionális lehetőség van a Word Star 5.0 vagy az ÉKSZER szövegszerkesztő használatára, amely 35 ezer forint. További 35 ezer forintért lehetőség van teljes körű magyar, angol, német és orosz nyelvű kommunikációra, de dél-amerikai érdeklődés miatt már készül a spanyol és a portugál változat is. Ezek várhatóan a nyáron készülnek el. Az automatikus telefonkezelő rendszer Hayes-kompatibilis modemmel együtt szintén 35 ezer forint. A termék hardverigénye XT- vagy AT-kompatibilis gép 640 Kbájt RAM-mal, 360 Kbájt hajlékonylemez és 20 Mbájt merevlemez, valamint levélminőséget biztosító nyomtató. Orosz nyelv választása esetén EGA vagy VGA monitor szükséges. További információ: *Karip László 166-5045.*

Reform és Sybilla

Hasznos programok forgalmazását kezdi meg a Datergon. Reform névre hallgat az a PC-s segédsoftver, amely a merevlemez egység adatelérési idejét hivatott csökkenteni oly módon, hogy a lemez és a CPU közötti kommunikációt összehangolja a legoptimálisabb interleave (fésülési) faktoral beállított formattal. Főleg az XT és a kisebb teljesítményű AT gépek felhasználói alkalmazhatják eredményesen, mert hatására a winchester műveleti sebességének gyorsításával a gép teljesítményét növekednek. A Reform programot (irányára: 6 ezer forint) azok használhatják elsősorban előnyvel, akiknek gépe és lemeze a

sebesség, a diszkcsatló paramétereit tekintetében, valamint a három eszköz együttesen erre lehetőséget nyújt. A „fésülés” a logikailag folytonos információ felírásának és olvasásának szektorok szerinti optimalizálását jelenti.

Szintén most indul a dallamos nevű Sybilla irodai menedzserfeladatokat ellátó programcsomag forgalmazása. A többfelhasználós, IBM-kompatibilis PC-k helyi hálózaton üzemelő határidőnapló, telefonnaptár, telefonkönyv, hirdetőtábla, tennivalólista kezelését megvalósító szoftvert több változatban is szállítják: az egygépes verzió ára 20 ezer forint; a hálózati: maximum három felhasználóig 25 ezer forint; max. 7 felhasználóig 45 ezer forint; max. 12 felhasználóig 75 ezer forint; max. 99 felhasználóig 95 ezer forint.

Kapcsolatteremtés

Igen nagy területen, közösen állított ki a microCAD '90-en az ÉGSZI Délorg és a főként CIM profilú osztrák AIS GmbH. A két cég között tárgyalások folynak az AIS tevékenységének magyarországi kiterjesztésére. Miskolcon két szoftverrendszer mutattak be. Az egyik a PSystem, a termelés tervezésére és irányítására szolgoló integrált programcsomag. A kiállításon a programcsomag MicroVAX-os változatát láthattuk, de javasolják az IBM AS/400-on vagy 9370/370-en való alkalmazást is. A másik a VANC nevű NC-programozó

rendszer, amely eszterga-, fűrő- és hengerlőgépek IBM XT-kompatibilis PC-vel történő vezérlését végzi. A szoftverrendszer — kiépítéstől függően — kb. 400 ezer Ft-ba kerül. *Josef Moser*, az AIS képviselője elmondta, hogy az ÉGSZI Délorggal folytatott tárgyalásaik még nem zárultak le, s az együttműködéshez további magyar partnereket keresnek. A CIM támogatása mellett egyéb hardver-, szoftver- és tanácsadó tevékenységet is folytatnak. Az osztrák szakember a magyar piac felfutásának zálogaként három tényezőt jelölt meg: árcsökkentés, a minőség javítása, a szállítási határidők pontos betartása. (További információ: ÉGSZI Délorg, Farkas Gábor, (62-24466).)

AutoCAD interfész

A felhasználás jellegétől függően 150 és 500 ezer Ft közötti áron vásárolható a MultiCad Stúdió által az AutoCAD-hez kidolgozott Microsoft C nyelvű programozói interfész. Segítségével magasszintű forrásnyelven írt programmal vezérelhető az AutoCAD, miközben a két szoftver között állandó információcsere jöhet létre. A fejlesztői rendszer interaktív felhasználói lehetőséget nyújt. Az alkalmazója elenyésző

számítógépes ismeretekkel is eredményre jut. A felhasználói program és az AutoCAD közötti együttműködés könyvtári rutinokon keresztül történik. Az alapszoftver az AutoCAD 2.6-os vagy magasabb változata, a vezérlőprogram C 4.0-s, vagy magasabb verzióval írható. A programozói interfészt elsősorban nagy bonyolultságú, komplex rajzolás, számítás, adatkezelési feladatok megoldására vagy szakértői rendszerekben célszerű alkalmazni. Referenciája a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat részére készített Közmű nevű programcsomag. (További információ: 113-8217).

CADES, avagy nyitás befelé

A szocialista piac beszüklésével párhuzamosan új stratégiát dolgoztak ki a Videoton Fejlesztési Intézetben (VFI). A VT-32x családra kifejlesztett CAD rendszereikkel a PC és a VAX kategória közé kívánják beékelődni. Ezirányú törekvésüket hivatott hirdetni az a tévéreklám is, amelyben a CADES (CAD Engineering Systems) márkanévvel kívánják a nézőket megismertetni, s amelyről ma még csak kevesen tudják, hogy a Videoton reklámja. *Letenyei József*, a VFI fősztályvezetője sokat vár a Bull-lal kötött házasságtól. „Folyamatban van a termékstratégia kialakítása. Ha a két cég termékválasztéka CAD vonalon is összefűsíthető, akkor várhatóan minden piacon, így a hazain is, sokkal kedvezőbb pozícióból indulhatunk mint korábban.” Mindenesetre a tavaszi BNV-n már megjelenne a három tagból álló CADES termékcsaláddal, s egyúttal az intézet saját kezébe vette a nagy rendszerek értékesítését. A CADES elemei a következők:

- ECAD — elektronikai tervező, melynek moduljai: svájci fejlesztésű NYÁK tervező programcsomag, a BoardStar Fadmater, a PC-n futó NYÁK tervezéséhez üzemű szimulátorokat nyújtó és a tervezés üzemi szintű módosításait ellátó modul. Együttes áruk 2 500 ezer forint. Ide kapcsolódik a svájci és részben magyar fejlesztésű analóg és digitális szimulátor, a VIS-32.
- GCAD — gépészeti tervező, amely két fő részből áll, a MAID hajtástervezőből, (450 EFT) és az angol PAFEC általános gépészeti és építészeti csomagból. Ez utóbbi eddig több mint 12 ezret installáltak a világon. Rendszereiben való árusításához korlátlan jogokat vásárolt a Videoton. Jelenleg hét modul rendelhető hozzá: DOGS kétdimenziós tervező (800 EFT); DOGS

3D háromdimenziós tervező (400 EFT); DOGS NC NC megmunkálást tervező (400 EFT); BOXER háromdimenziós modellező (1 MFT); SWANS felületmodellező (500 EFT); FE végelemezanalízis (1 MFT) és PIGS színes grafikus alapszerező (400 EFT). A hét modul együttes megvétele esetén az ár 4 millió forint. Tárgyalások folynak az angolokkal mintegy tíz további modul megvásárlására. Várhatóan a DOGS 2D PC-s verzióját is megveszik. A PAFEC-re szerződésükötése van a VFI-nek a Skoda gyárral, így még az sem kizárt, hogy bartenegyezmény keretében érkeznek egyszer Skoda Favoritok az országba. „Ami pedig a PAFEC VT-32x-re történő adaptálását illeti, az angol fél elégedett volt a gép teljesítményével azután az összeszetés után, amelyet ugyan a nem piaci verziójú 68020-as processzorral ellátott VT-3210-en és egy Apollo 3000-en végeztek el. A teszt során a választások azonos nagyságrendbe estek, a grafika egyes mutatóit pedig jobbnak ítélték a VT-nél” — tájékoztatott *Letenyei József*. „A megbízhatóságot azonban majd az élet igazolja.”

- PCAD tervezőrendszer. A piacképes, letesztelt és VT-320-ra adaptált finn csőtervező, (Pipematic) irányára 3 millió forint. A VERTEX erősáramú elektronikai tervezőrendszer szintén finn termék. Jelenleg tárgyalnak disztribútori jogok megszerzéséről.

A CADES a VT-320 B-GS komplett grafikus rendszeren fut, amelyre ára 2 176 ezer forint. Ehhez további 1 millióért kínálnak HP-7551-es A/0-s rajzgépet.

Még egy — nem túl jó — hír: a KFKI által eredetileg VAX-ra fejlesztett VLSI integrált áramköröket tervező Aula-3 szoftver beüzemelése során Székesszékfőváron a kísérleti futtatások nem hozták meg a várt eredményeket, ezért a programot leállították.

Lotus-térnyerés a VAX-on

Bejelentésekben mindig is csúcstartónak számított a Lotus. Most újabb nagyon érdekes hírt kaptunk: a számolótábla 3.0-s verzióján alapuló DEC VAX gépre alkalmas 1—2—3 változat jelenik meg. A Lotus azt igéri, hogy a PC-s Release 3.0 összes jellemző tulajdonságát „átmentik” a VAX gépeken futó programcsomagra; még a Data Lens funkciót is, amivel a felhasználók különféle adatbázisokból érthetik el az információt; továbbá lehetőség lesz több állományok a tárból történő összekapcsolására (link). A szerződés értelmében a Digital Equipment fogja piacra dobni és szolgáltatásokkal ellátni az 1—2—3/VAX programot, míg a

Lotus felelős annak műszaki karbantartásáért. A szállítási határidőt (ami a Lotus esetében mindig bizonytalan), szakértők az első félév végére teszik, no persze ez csak az USA-ra vonatkozik. Érdekesek a várható árak a tengerentúlon. Ezek szerint az 1—2—3 VAX/VMS egyfelhasználós változatának ára 795-től egészen 64 473 (1) dollárig terjedhet. Ez utóbbi érték a VAX 9000-es gépeken futó verzióra vonatkozik. A DEC All-in-one nevű integrált csomagjába „épített” Lotus az egyfelhasználós VAX 3100-ra 1197 dollárért, a VAX 9000 nagygépre potom 94 462 dollárért lesz kapható.

1—2—3/M

A Lotus bejelentette 1—2—3 táblázatkezelő programcsomagjának nagygépes változatát, s ezzel kimerészkedett hagyományos, PC-s vadászterületéről. Az első szállítások az év első felében várhatók, 30-50 ezer dolláros áron. Ez a lépés annak a vállalati döntésnek a közvetlen következménye, hogy az 1—2—3-at UNIX környezetbe kívánják ültetni. Ezt támasztja alá az is, hogy nemrégiben írtak alá megállapodást a Sunnal, és hamarosan várható egy közös bejelentés az SCO-val.

A Lotus 1—2—3/M három dimenziós, többfelhasználós program, amely az IBM System/370 nagygépeit célozza meg. *Rob Ingram*, a vállalat termékigazgatója szerint a PC-s felhasználók számára a legnagyobb előnyt az jelenti, hogy könnyebben férnek hozzá nagygépes adatokhoz egy már ismert környezetből. A Lotus ugyanakkor továbbra is cálója a híreszteléseket a Manuscript szövegfeldolgozó program megjelenéséről.

Választékváltás – új hazai programok

E havi összeállításunkban folytatjuk azt a listát, amelyet a múlt hónapban kezdtünk el, s amelyben a microCAD '90 kiállításon felvonultatott magyar programtermékek felsorolását, illetve a múlt év folyamán alakult vállalkozások kínálatát kezdtük bemutatni. Köszöntjük táblázatunkban a debütálókat. Ezek: ALGO Informatik Kft. (1111 Budapest, Egry József utca 36.); Banksoft Számítástechnikai, Rendszerfejlesztő Kft. (1137 Buda-

pest, Radnóti Miklós utca 40.; 112-5411); IID Kft. (1119 Budapest, Andor utca 47-49.); Memória Számítástechnikai Fejlesztő Kft. (6000 Kecskemét, Kurucz körút 16.); Micronetwork Systems Kft. (1046 Budapest, Dunakeszi út 3.); MicroSec Számítástechnikai Fejlesztő Kíszerkezet (1374 Budapest, Pf. 515.; 116-8400), Szeged Software Kft. (6701 Szeged, Pf. 771.); UNISOFT Kft. (1077 Budapest, Izabella u. 34.).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefonszám)	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Bank	Váltónyíkvantartás	VALI	Banksoft (112-5411)	XT/AT	350
	Állami hitelek nyilvántartása Klíngellenőrzés	AFI KLÍRING	Banksoft Banksoft	XT/AT XT/AT	350 250
Bér- és munkakügy	Bér- és munkakügy, társadalombiztosítás	BÉR	Memória Kft. ¹³	AT/LAN	300 ¹
	Munkakügyi és bérelszámolási rendszer	MUBÉR	ÉGSZI INNOVA (115-2296/276)	XT/AT	250 ²
CAD/CAM	Lexikon elvű szövegkezelő a ProCAD építész-tervezőhöz	CADLEX	ProCAD Kft. (118-6900/224)	AT	49,8
	Logikai áramkör-szimulátor	LOGTRAN	Tudorg (134-3340)	XT/AT/PS/2	80 ³
Döntés-előkészítés	Beruházási költségek előzetes becslését segítő program	CAPCOS	Tudorg	XT/AT	50 ³
Egészségügy	Intelligens lázlap-vezető és visszakereső	MicNÓVÉR	Microsystem (156-5366)	XT/AT	48
	Belegségek nemzetközi osztályozására	MicBNO	Microsystem	XT/AT	9,6
	Osztályos dokumentáló rendszer létrehozásához	MicGEN	Microsystem	XT/AT	300
	Központi laboratórium rendszer	MicLAB	Microsystem	XT/AT	300 ⁴
Irodástechnika	Szervezet belső irányítása, menedzserfunkciók	Sybillá	Datergon (115-1460)	XT/AT LAN	20 ⁵
Kereskedelem	Nagykereskedelmi áruforgalmi rendszer		UNISOFT Kft.	AT/LAN (122-5813)	590
	Értékesítést támogató rendszer Nagykereskedelmi áruforgalmi rendszer	ÉRTÉK	ÉGSZI INNOVA Szeged Software Kft. ¹³	XT/AT LAN	350 ² 800
Könyvelés	Könyvelési rendszer Kft.-k részére	MARGO	UNISOFT Kft. ¹³	XT/AT	84
	Főkönyvi könyvelés		Szeged Software Kft.	XT/AT	99
	Egyszerűsített kettős könyveléshez	SZIRTES	IID Kft. ¹³	XT/AT	97
	Egyszerűsített kettős könyvelési analitikához, szállító-vevő nyilvántartásra, ÁFA elszámolásra	FADE	IID Kft.	XT/AT	31
	Főkönyvi és analitikus könyveléshez és folyószámla-nyilvántartáshoz	FŐKÖNYV	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	150 ²

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefonszám)	Hardver	Ár (ezer Ft. ÁFA nélkül)
Környezetvédelem	Veszélyes hulladék-nyilvántartó és beállítást készítő programcsomag	MicHULLADÉK	Microsystem	XT/AT	38
Matematika	Regresszió program paraméterbecsléshez	REPROCHE	Tudorg	XT/AT	80 ¹
Nyelvészet	Angol-magyar szótárprogram	RDIC	Datergon	XT/AT	17
	Német-magyar-német szótárprogram	DDIC	Datergon	XT/AT	17
Nyilvántartás	Megbízhatóság alapú karbantartás-tervező programcsomag	MicKARB	Microsystem	XT/AT	120
	Menülevél-számfejtés és üzemanyag-elszámoltatás	Menülevél	Memória Kft.	AT	200
	Állóeszköz-gazdálkodás	Állóeszköz	Memória Kft.	AT	100 ¹
	Programrendszer kis nyilvántartások kezeléséhez	AD/PC-01	Tudorg	XT/AT	35
	Alakuló vállalkozások cégbejegyzésére	Cégírnök	Selectrade Kft. (176-4800) MicroSec (116-8400)	XT/AT	9,9
	Anyaggyviteli rendszer	ANYAGINFORM	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	300 ²
	Állóeszköz nyilvántartása és elszámolása	ÁGOTA	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	110 ²
	Árvetést készítő rendszer termelő vállalatok részére	RVET	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	60 ²
Oktatás	Függvénygyűjtemény középfokú és felsőfokú matematika oktatásához		Tudorg	XT/AT	14,2 ⁴
	Irányítástechnikai mérésész szakmát oktató szakközépiskolák részére, szabályozási körök modellezésére, vizsgálatára	SK/PC-02	Tudorg	XT/AT	1,5
	Elektrotechnikát oktató középiskolák részére feszültségelosztók bemutatására	SK/PC-19	Tudorg	XT/AT	1,2
Pénzügy	Számlázási, folyószámlakönyvelési rendszer	UNI	UNISOFT Kft.	XT/AT	260
	Belföldi áruforgalom és export számlázása		Szeged Software Kft.	XT/AT	99
	Építőipari ajánlás, költségvetés-készítés és számlázás	AJAK	ÉGSZ INNOVA	XT/AT	110 ²
Számítás-technika	Merevlemez-gyorsítás	REFORM	Datergon	XT/AT	6 ⁷
Szoftver-fejlesztés	Integrációs teszt, hangozás	MPPT	Algo Informatik Kft. ¹³	"	98
	Turbo Pascal filekezelés, általános fejlesztőrendszer	TP-fejlesztő	Memória Kft.	AT	20
	Soros rögzítő a TP-hez	SORRÖG	Memória Kft.	AT	10
	Többoldalas rögzítő a TP-hez	AERÖG 5	Memória Kft.	AT	10
	Window menü rendszer a TP-hez	MENÜ 5	Memória Kft.	AT	10

Szakterület	Felhasználási ajiántat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefonszám)	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Távközlés	Telexek adása, vétele, szerkesztése archiválása egy számítógépen	TELEXNET ALONE	Micronetwork	XT/AT	99 ^{9,4}
	Telexek adása, vétele, szerkesztése archiválása több vonalon, NOVELL hálózatban	TELEXNET WARE	Micronetwork ¹²	LAN	149 ^{9,4,12}
	Atományok előkészítése, amelyek a TELEXNET-ből telexként indíthatók	TELEXNET WALK	Micronetwork	XT/AT	49 ⁹
Termelés-irányítás	Termelésrvezési és irányítási programcsomag	MicTERMIR	Microsystem	AT	1980
	Üzemi irányítási erőforrás-üzemelés	ALGO-PLAN	ALGO Informatik	AT ¹⁴	324 ¹¹
	Termelésirányítási rendszer	TERMIR	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	300 ⁹
VIR	Vállalkozások vezetésére komplex vállalati rendszer	2 V	ÉGSZI INNOVA	XT/AT	600 ^{9,12}

- 1 — Hálózat vezető 500 ezer forint.
- 2 — Alapvezető komplex részvételével, 1 év garancia. Az ÉGSZI INNOVA termékeit a Műszertechnika (122-1825) is forgalmazza.
- 3 — Oktatási órára 14 750 forint.
- 4 — Új vezérlő, régi áron.
- 5 — Hálózat vezető ára 25 ezer forint 3 felhasználóig, 4-7 felhasználó esetén 45 ezer forint, 8-12 felhasználó esetén 75 ezer forint, 13-99 felhasználó esetén 95 ezer forint.
- 6 — 7 modulból áll, amelyek önállóan is megvethetők. Egyváltozós függvények (10 program) 2 EFT; Sorozatok és sorok (11 program) 2,5 EFT; Egyváltozós függvények integrálásítása (8 program) 2 EFT; Közösleges differenciálegyenletek (7 program) 2 EFT; Komplex algebra; komplex változós függvények (8 program) 2 EFT; Gyökéresed eljárások (4 program) 1,2 EFT; Változóségszámítás (11 program) 2,5 EFT.
- 7 — Irányító.
- 8 — Telex hardverrel együtt.
- 9 — A Micronetwork termékeit a Műszertechnika, a Microsystem és a Cobra is forgalmazza.
- 10 — Terméklétszámát állagosan további 7,9 EFT.
- 11 — Átlagos képlétet tekintve.
- 12 — Az ár a vállalat nagyságrendjének függvénye. A rendszer öt modult (AJAK, AGÓTA, Anyaginform, Főlény és főlétszám, MUBÉRT) tartalmaz.
- 13 — Csak cím (L a szövegben).
- 14 — UNIX alapú rendszerek.

Tanuljunk AS/400-ul

Magyarországon az AS/400 és a System/36-os gépkategóriában először az Intersoft Kiszövetkezet tette meg az induláshoz szükséges lépéseket, ami azt jelenti, hogy ebben a profibban kívánunk projekteket vezetni, programcsomagokat előállítani, oktatói, szakértői és kereskedelmi tevékenységet folytatni. Mint az IBM első hazai GMA-ja (General Marketing Agent), az államigazgatásban és társadalombiztosításban, valamint kereskedelmi tevékenységet folytató vállalatok számára információs rendszerek készítésében érdekeltek. Az AS/400 klub megszervezésében is aktív szerepet vállaló cég ma még nem annyira megrendelőket, inkább olyan partnereket keres, akikkel az általa képviselt marketingen keresztül, közös erővel megteremthető az AS/400-hoz kapcsolódó kultúra. Kereskedelmi tevékenységére az Intersoft a svájci IBV SWP AG (Informatik, Beratung und Vertriebs Software Project) céggel közösen 50-50 százalékos törzstőkével vegyes vállalatot (Intersoft-IBV Kereskedelmi Kft.) hoz létre. Az IBV disztribútori kapcsolatban áll nagy amerikai szoftverházakkal (ASNA, CSPI, ATS, Sentinels—Rainbow stb.), és az általuk System/36 és 38-hoz, illetve AS/400-hoz készített termékekre Magyarországon is kizárólagos forgalmazói joggal ren-

delkezik. Jelenleg több mint 60 szoftver (elsősorban rendszerprogramozói eszköz) hazai forgalmazásáról van szó az Intersofton keresztül, a nyugat-európai árszintnek megfelelően, de forintért. Igen hasznosak az operációs rendszert szimuláló is, amelyekkel PC-n, vagy PS/2-n System/36-os módban és környezetben lehet programozni, fejleszteni és üzemeltetni. Ilyen a Baby System 36, amely működtethető DOS és OS/2 alatt, valamint Novell hálózatba kötött PC-ken is. A program a PC-ke System 36-osként kezel. Az Intersoft terveiben szerepel az év végére várható, OS/2 alatt futtatható AS/400 Entry System, valamint a Sentinels—Rainbow cég világszínvonalú szoftverlopás és másolás elleni védelmi rendszere, amely a Centronics, és RS-232 interfészhez kapcsolható hardverkulcsból és szoftverekből áll.

Oktatási elképzeléseiket is részben az ATS szoftverház System/36 és AS/400 kurzusának tematikája alapján állították össze. Még az első fél évben forgalmazni kívánják azt az egységcsomagot, amely tartalmazza a szükséges dokumentációt, gyakorlatfüzetet, az oktatórendszert tartalmazó hajtékonylemezeket és az angol, vagy német nyelvű narrátor audiokazettákat. Az oktatásra le külön kft.-t hoztak létre svájci közreműködéssel. Egy bevezető tanfolyami egységcsomag ára System/36-hoz 20 ezer forint alatt marad.

Szerszámtáska „de luxe”

Az amerikai Central Point Software cég PC Tools Deluxe népszerű szerszámszoftver 5.5 változatát elemezve a következők állapíthatók meg. Előnyös tulajdonságok:

- A PC Format lehetővé teszi a könyvtárak utólagos helyreállítását, a Mirror adatai nélkül is.
- Nagy teljesítményű mentőprogrammal rendelkezik.
- Az adatmentő funkció mellett számos kitűnő segédprogramot tartalmaz.
- Az egér használatát teljes mértékben támogatja. Hátrányos tulajdonságok:
- Formattált adathordozók helyreállításánál hibára hajlamos.
- Kényelmetlen Undelete funkció.

Összességében a program felhasználóbarát, ropant nagy teljesítményű, és hálózatban is működőképes. Néhány hasznos funkciója (Desktop, PC-Shell) tárcázás is lehet, így már majdnem egy valódi merevlemez-segédprogramként szolgál. Hardverigénye: PC XT/AT, PS/2 vagy ezekkel 100 százaléig kompatibilis gép, DOS 3.0 vagy annál fejlettebb verzió, 512 kb-át RAM.

Az idei CeBIT kiállításon már bemutatták a PC Tools Deluxe programgyűjtés 6.0-s verzióját. Az új program sajátosságai a következők:

- A PC-Shell és a PC-Backup programon belül három felhasználói fokozatot lehet kiválasztani. Ezáltal a funkciók terjedelmét az egyén tudásához lehet igazítani.
- Automatikus hibadiagnosztizáló és adatmentő program (DiskFix) található benne.
- A Backup segítségével streamerre is lehet menteni.
- Az adatok szalagon vagy lemezen lévő biztonsági mentései egyszerűen kiegészíthetők.
- Az új gyorsítótár (cache) tovább csökkenti az elérési időt.
- Funkcióbillentyűi programozhatóak.

Hivatalosan is: HNUG

Magyarországon a Novell malmai úgy látszik lassan öröklnek, mert nemcsak az exportengedélyeztetés, hanem a Hungarian NetWare User's Group (HNUG) megalakulása is hónapokat vesz igénybe. A februári előalakuló ülés után, március végére újabb összejevetelt hirdetett az időközben létrehozott ideiglenes ügyvezető bizottság, melynek tagjai Janovics Sándor (Walton), Kovács Ervin (Számalk), Hazay Csaba (Számalk), Máthé János (BME) és Verebely Pál (MTA-SZTAKI). A Novellt – előadóként is – Rocco Angelo, kereskedelmi igazgató képviselte, aki első sorban telefon-, bérelt és csomagkapcsolt vonalakon keresztül helyi hálózatok és host gépek egymáshoz illesztésének lehetőségeiről és célszerűségéről beszélt.

Janovics Sándor kiemelte a felhasználók találkozásának fontosságát. A Novell világmérő hálózatán, a Novell és felhasználói közötti aktivitás és kapcsolattartás feladatát ellátó NUI-n (NetWare User Internatio-

nal) kereszttől támogatja a szervezeteket. A szervezet kimondottan technikai és tudományos jellegű, tevékenységei közé tartozik a Novell adatbázisokhoz (pl. NetWare) való hozzáférés biztosítása, információk lapok és hírelemek terjesztése, kiállítások és szemináriumok szervezése, rendszeres információközlés a Novell stratégiáról, közvetlen technikai támogatás megszervezése, szponzorálás, előadók küldése, valamint kétoldali kapcsolat fenntartása a felhasználókkal.

Hazay Csaba úgy véli, a HNUG-ot a nyugati szervezetek mintájára kellene létrehozni. Ugyanakkor a HNUG egyesületi formában, mint önálló jogi személy működne.

Mintegy 150-200 fős tagságra számítanak. Negyedikévenkénti szemináriumokat és gyakoribb kiscsoportos műhelyeket szerveznek; hírlevél kiadására is készülnek. Élénken foglalkoztatta a jelenlevőket, hogy a Novell hazai forgalmazás körül kialakult jogi helyzetet tisztázzák, az engedélyek átfutásának időtartamát lehetőség szerint lerövidítsék, valamint a hazai szürke szoftvereket legálissá tegyék.

Az alapszabály megszavazására és a vezetőség megválasztására május 24-én délután, a BNV ideje alatt, a BME Villamosmérnöki Karán került sor, amikor a Novell részéről több vezető személyiség is hazánkban tartózkodik. A Számalkban már működik a NetWare Broadcasting Systemhez kapcsolódó terminál, amelyen keresztül nem-profitcégekkel együtt szolgáltatást nyújtanak a hazai felhasználóknak problémáik megoldására. Az első kelet-európai NetWare felhasználói csoport tiszteletére a világsszervezet Budapestet jelölte meg a következő NUG-kiállítás színhelyéül.

Ki hallott az 1.1-ről?

Bejelentését követően egy évvel még mindig nincs pontos időpontja a dBASE IV 1.1 változat piaci megjelenésének. Chris Sennitt, az amerikai Nantucket műszaki igazgatója egyike azoknak a keveseknek, akik már látták az 1.1-es verziót, s tapasztalatairól kedvezően nyilatkozott. „A Control Centre és a képernyőgenerátor sokkal kifinomultabb, mint az 1.0-ban. A termék elsősorban a kezdő felhasználókat, valamint a közepes szervezeteket támogatja, mivel valódi programozói ismeretek nélkül is nagyon sok feladat elvégezhető.” Sennitt szerint azonban az Ashton–Tate támogatási problémái az 1.1-gyel tovább növekednek majd, mivel a DOS Extender technológiáját alkalmazza, s ez inkompatibilitási gondokat jelenthet néhány meghajtóval, mint például az EMS-sel és a Windows 3.0-val. A DOS Extender melletti elkötelezettség azzal a veszéllyel járhat, hogy elveszítenek sok XT-s felhasználót, hiszen ez a géptípus nem támogatja a technológiát. Sennitt szerint az AT-k SQL Server támogatása drágának bizonyulna a felhasználók többségének. Az SQL Server tárgyene munkaállomásonként 100 kb-át, továbbá 44 kb-át minden egyes server-kapcsolathoz. Ez azt jelenti, hogy egy 100 csomóponttal rendelkező szolgáltató-egység, (minden node-hoz 10 adatbázis kapcsolatot feltételezve) 44 Mb-át tárkapacitást igényel.

SQL nagyágyúk randevúja

Táblázatunk érdekessége, hogy abban négy olyan amerikai, SQL-bázisú, mikrogépen alkalmazható, relációs adatbázis-kezelő programcsomag főbb jellemzőit hasonlítottuk össze, amely a hazai piacon is megtalálható. (Az SZKI IQ-Soft Rt.-nek előlegeztük a forgalmazói jogot, a tárgyalások ugyanis még folynak az Oracle képviselői jogáról). Mind a négy termék egy- és többfelhasználós változatban is létezik és egyaránt támogatják az ANSI SQL szabványt. A közölt adatok a tengerentúli gyártóktól származnak, az 1990. márciusi állapotoknak felelnek meg.

A jellemzők összevetéséből megállapítható, hogy mindegyik adatbázis-kezelő támogatja a dBASE II, illetve III import/export állományformátum használatát; a dBASE IV az egyetlen közöttük, amely nem támogatja az úgynevezett client/server architektúrát, s amely a legegyszerűsebb a hardverkönyezetet illetően. A PC/Focus támogatja a legtöbb ismert programnyelvet.

Az Oracle a hardver- és operációs rendszer környezet, a támogatott ablakkezelő eszközök és hálózatok terén nyújt kiemelkedőt, ugyanakkor RAM igénye a legkedvezőtlenebb. A Progress ezzel szemben a legkisebb tárigényével a hardver- és alapszoftverkönyezet sokszínűségével tűnik ki.

Termék	dBASE IV 1.0	PC/Focus	Oracle Server Oracle RDBMS Professional Oracle	Progress
Gyártó Hazai forgalmazó	Ashton-Tate Novotrade, Softinvest Microsystem	Information Builders Adatrend	Oracle SZKI IQ-Soft	Progress Software Szárhak
Hardver	IBM PC és komp.	XT, AT, PS/2	OS/2-gépek PS/2, IBM AT HP 9000, Compaq DOS, UNIX, OS/2	IBM AT, Mac, HP 9000, Dec- station, PS/2 DOS, UNIX OS/2, Xenix Ultras, AIX, BIOS 320
Operációs rendszer	DOS 2.1	DOS, OS/2		
RAM igény (kb/aj)	640	640	3000	320
Import/export állományformátum	ASCII, dBASE II, II, DF, Framework, Lotus 1-2-3, Rapidfile, SYLK, VKS	ASCII, dBASE, DF, Lotus 1-2-3, SYLK, VKS	ASCII, dBASE, Lotus 1-2-3, saját	ASCII, dBASE, DIF, SYLK
Interaktív SQL	igen	igen	igen	igen
Beágyazott SQL	igen	igen	igen	nem
Alkalmazás-fejlesztési eszköz	4GL, menü és riportgenerátor	4GL, menü és riportgenerátor	3GL, 4GL, CASE, menü és riportgenerátor	4GL, menü és riportgenerátor, képernyőszínező
Támogatott programnyelv	saját	C, Assembler, BASIC, Focus, Fortran, Pascal	C, COBOL, Fortran	C, Progress 4GL
Támogatott ablakkezelő eszköz	saját	saját	DEWindows Mac, Presentation Manager	saját
Támogatott (helyi) hálózat	3Com, Banyan, IBM PC LAN, NetWare	3Com, Banyan, IBM, NetWare, Ungermann-Bass	3Com, Banyan DEC, IBM, Novell, SNA	DECnet, Opennet, NetBIOS, SPX/IPX TCP/IP
Client/server architektúra támogatása	nem	igen	igen	igen
Elérésmód	direkt index	B-fa, direkt index	B-fa	B-fa

Oracle a klubban

Közel ötvenen zsúfolódtunk össze március 8-án az NJSZT Báthory utcai helyiségében, ahol az SZKI Intelligens Software, mint az Oracle hazai gazdája, és a BKV, mint a PC-s változat eddig legnagyobb felhasználója kezdeményezésére, megalkult az Oracle Fejlesztői Kör. Az alakuló ülésen, ahol az eddig 18 bejegyzett felhasználó és számos érdeklődő volt jelen,

a szervezők ígéretet tettek arra, hogy az optimális esetben havonként megrendezésre kerülő összejövetelek elősorban szakmai fórummá szeretnék tenni. Egy-két hónapon belül, negyedéves periodicitású, szakmai és általános kérdésekkel foglalkozó 4-12 oldal terjedelmű hírlevelet kívánnak kiadni. Szó esett a szakmai támogatásról is, amelyről Tóth Péter el-

mondta, hogy PC-DOS, MS-DOS, PC LAN, XENIX, VMS és BS 2000-es operációs rendszerek alatt futó Oracle rendszerekhez már megfelelő szakemberek állnak rendelkezésükre. Remélhetőleg a közeljövőben már az IBM 370-es gépcsaládon futó VM és MVS rendszerekre is ki tudják terjeszteni ezt a szolgáltatásukat. Ez azért fontos, mert küszöbön van annak a forgalmazói szerződésnek a megkötése az SZKI és az Oracle közötti, aminek értelmében az itthon általánosan elterjedt nagyobb rendszerekhez és hálózatokhoz is szállí-

tani fogják az Oracle változatait. Ismertették az IO-Soft és az Unitrade szervezésében folyó tanfolyamok tematikáját is. A kétnapos ismerkedés az Oracle-val 9500 forintba, míg az Oracle használatához mélyebb ismereteket adó — az SQL nyelv, SQL-Plus, SQL-Forms, SQL-ReportWriter és a Pro C használatán túl a tárkezelés, optimalizálás, hangolás, adatbiztonság és az adatbázis-adminisztrátor feladatkörre is tárgyalja — négynapos tanfolyamért 17 500 forintot kérnek személyenként.

minik

400-as csoport IBM-en

Az IBM Magyarországi Kft. és az Intersoft Kiszövetkezet közös szervezésében annak a jegyében alakult meg az AS/400-as felhasználói klub, hogy ebben a gépkategóriában még csak most értünk a szakmai hőskorba, mert sem a hardverről, sem a szoftvekről nincs még kellő tapasztalat itthon. Ehhez egyelőre külföldi segítség sem igen mutatkozik a láthatáron. Jelenleg még gondot jelent az AS/400-as architektúrára rendszerprogramozót találni. A klub szeretne a rendszerre átállóknak abban segíteni, hogy a tanulási fázis lerövidüljön. Ez csak azoknak a szakembereknek a bevonásával lehetséges, akik ilyen, vagy ehhez hasonló gépeken már dolgoztak, többnyire külföldön. „Közös érdek, hogy az AS/400-at mielőbb megismerjük itthon, a géppel dolgozó szakemberek között meginduljon a szakmai információáramlás, kialakuljanak felhasználási alkalmazások és hogy a fellépő rendszeranomáliákat egymással tisztázza nyilvánossá tegyük”- mondta Eckhardt Péter, az Intersoft elnöke. A klubtól az is elvárható, hogy rajta keresztül a tagok között üzleti kapcsolat is kialakuljon, valamint, hogy a leendő GMA -k, (General Marketing Agentek) — az első hivatalos az Intersoft, amely Eisenstadtnban egy svájci céggel közösen, már tanfolyamokat is szervez

— közelebb kerüljenek a potenciális felhasználókhoz. Tudomásunk szerint a Műszertechnika, a Számalk-Softec Kft. és a Control pályázik még ilyen cím elnyerésére az IBM-nél. A klub ezenfelül szükségesnek érzi olyan összejövetelek megrendezését is, amelyeken egy-egy célorientált feladat megbeszélését tűzik napirendre. Az AS/400-as igen jól alkalmazható majd ott, ahol az interaktivitás a meghatározó az ügyvitelben, mint például a bankszakma, a biztosító társaságok, a társadalombiztosítás, a kereskedelmi tevékenységet folytató vállalatok és általában a termelésirányítás, mivel ez a korszerű gépcsalád alkalmas sokféle interaktív felhasználásra. Mindezt lükrözte a jelenlevők jövőbeli igénye is, akiket elsősorban a szoftverek és az azokkal kapcsolatos kérdések foglalkoztattak. Véleményük szerint feltétlenül foglalkozni kell az adatbázis-kezelés, az SQL nyelv, a programnyelvek, a programozás, a programfejlesztés, a segédesszközök, a PC és AS/400 kapcsolatának, az irodai rendszerek (Office, Office Vision stb.), a külföldi és a hazai alkalmazási rendszerek kérdéseivel, valamint a gépek teljesítményét érintő tapasztalatokkal. A klub koordinátora Kollányi Ágnes (tel.: 165-4422).

hálózatok

Tiszta fehér — kék ruhában

Igaz, nem piros dobozban, hanem kék csomagolásban, ám a Novell NetWare termékeivel bíról bitre azonos hálózati szoftverrendszereket kínál a Novell egyik OEM gyártója, a Gateway Communications. Érdeklődéssel hallottuk, hogy a Walton Kft. a Gateway Communications termékeinek is hivatalos magyarországi disztribútora. A részletekre nézve Janovics Sándort kérdeztük.

„Az utóbbi időben elég sok szó esett a Novell termékeinek hosszadalmas engedélyeztetési eljárásáról. A Gateway Communications általános kiviteli engedéllyel rendelkezik az érintett szoftverrendszerekre, ám vannak némi korlátozások. Tilos Novell Ethernet vagy IBM Token-Ring hálózati hardver alkalmazása, valamint a meghajtók korlátozva vannak. Az első csatornába csak egy viszonylag lassú (1,4 Mb/s) vagy egy Arcnet driver tehető. (Esetleg külön kérésre bármely külső fél által gyártott meghajtó is beilleszthető a rendszerbe). A Gateway Communications a szokásos szoftvertámogatást és -követést biztosítja. Jelenleg tehát

gyorsabban lehet a kék dobozos szoftverrendszerekhez hozzájutni, ám a Novell bizik benne, hogy májusban a COCOM korlátozásainak enyhítése számukra is szabad utat nyit. A Gateway termékekre nem hoztunk létre viszonteladói hálózatot, bárki vásárolhat nálunk, akár nagyobb tételben is, mennyiségi árkedvezményrel.”

A Makrotrend Kiszövetkezet egyszerre 24 rendszert vett a Waltontól, ebből 20-at már értékesített. Filemon János elnök elmondta, hogy a jövőbeli megrendeléseket maximum 2 hónapon belül tudják teljesíteni, de az is lehet, hogy 2 héten belül már szállítják a rendszert. Néhány ár a Makrotrend árlistájából: Gateway SFT II. 2.15c Starter Kit — 498 000 Ft; Gateway Adv. 2.15c Starter Kit — 352 000 Ft; Gateway ELS II. 2.15c Starter Kit — 233 000 Ft. Az árakban a G/net kártya is benne van. A Makrotrend installálja a rendszert, szaktanácsadással szolgál, igény esetén megszervezi az oktatást is.

Felületmodellező a CADKEY Áprilistól, az amerikai Cadkey cég a CADKEY 3 nevű PC-s tervező-programcsomagjához olyan felületmodellezőt kínál, amely elegendi a komplex geometriai alakzatok megjelenítését. A CADKEY Surfaces kilenc felülettipust biztosít, többek között produkálni képes a változatható sugarú lekerekítést és a simuló görbéket, valamint a vezérgörbe által söpört felületek megjelenítését. *Kiemelhető a modul sebessége és a speciális feladatok kezelésében nyújtott hatékonysága, valamint a metszetben ábrázolt lekerekítések, amelyeket a drótháló programcsomagok egyébként nehézkesen kezelnek. A CADKEY Surfaces-re az INNOVA-CAD írta a mérs felvesz megrendelését.*

Az angolok BICCentettek Április 11-én a BICC Data Network és a Walton Kft. aláírta azt a disztribútori szerződést, amelynek értelmében a Walton az angol fél ISO-LAN nevű, kiváló minőségű hálózati eszközeinek magyarországi forgalmazására kapott jogot. A BICC ígéri: az eladáshoz szükséges exportengedélyeket általában négy héten belül beszerzi.

Kalózok Nyugat-Európában Az amerikai szoftverfejlesztők attól tartva, hogy az egyesített Nyugat-Európa veszélyezteti szerzői jogaikat — mivel megengedi a programok visszatérítést (decompilation) —, garanciákat kérnek az Európai Közösség Bizottságtól, hogy az amerikaihoz hasonló copyright védelmet biztosítsanak a szoftvereknek. *Carla Hills, az Egyesült Államok kereskedelmi képviselője a Bizottság elnökhelyetteséhez intézett levelében azt sürgette, hogy a szoftvereket ugyanúgy kezeljék, mint az irodalmi műveket. A CBEMA számológépipari egyesülés érdeklődése szerint, olyan javításokat terveznek elő Nyugat-Európában, hogy tegyék törvényessé a programok visszatérítést, hagyják védelem nélkül a felhasználó interfészeket, és növeljék az eredetiség követelményeit. Mindez, ha megvalósul, lehetővé teszi a versenytársak számára, hogy minimális erőbedobással másolni tudják az amerikai szoftvereket.*

A stratégia sarkpontja Az IBM szállítani kezdi Open Systems Interconnection/Communications Subsystem (OSI/CS) rendszerét, amelynek segítségével — az igények szerint — az SNA és a NetView támogatni fogja az OSI protokollokat. Az 1988 szeptemberében bejelentett OSI/CS-et az IBM MVS és VM operációs rendszerekhez tervezik megjeleníteni. A terméket sarokkönek tartják az IBM OSI protokollokat támogató stratégiájában.

Kész a PageMaker 4.0 Az Aldus megáldotta azt a bejelentést, miszerint a Windows környezetre tervezett PC-s PageMaker DTP programcsomag legújabb, 4.0-s verziója a Mac változat legutóbbi jellemzőivel büszkélkedhet. A termék megjelenésére várni kell, míg a Windows 3.0 piacon nem lesz, mivel a PageMaker új változata annak vedett üzemmódu társverzióját használja. *A fejlesztők és a bétatesztelők végtelen szakemberek véleménye szerint a Windows 3.0 munkálatai jó úton haladnak, s a Microsoft a bemutatás időpontját május 15-én határozta meg. Az új PageMakerben „forró kapcsolat” van a táblázatkeszítő és az oldalon megjelenő diagramok között — ezt a Mac változat nem képes megvalósítani. A diagramok megváltoztatásával a program átrendezi az oldalát, mert a táblázatkeszítő a Windows Dynamic Data Exchange megoldást alkalmazza.*

Népszerűség az IIF-ben Folyik az Információs Infrastruktúra Fejlesztési programban részt vevő és a számítógép-hálózathoz kapcsolódó intézmények (dv végéig mintegy 200) mikroregionek legalis erődű, jogtisztja szoftverekkel való felszerelése. Az eddig bekezdett, mintegy 60 ezer dollár értékű termék adataiból lehet következtetni, mit tartanak fontosnak. Programjelvek: Turbo BASIC (30 példány), Turbo C (20), Turbo Pascal (20), MS-Pascal (20), MS-BASIC (10), MS-C (5), MS-FORTRAN (1), MS-COBOL (1); egyéb szoftverek: dBASE IV (10), Quattro (10); MS-Chort (10); szövegszerkesztők: MS-Word (38), XY-WRITE (30), KEDIT (50)

Vírusmentes dBASE Az Ashton—Tate cáfolja azt a nyugati híresztelést, hogy a dBASE-ben vírus lenne, mivel azt sem az angol, sem a német változatban nem találták. A szoftverház neve egy olyan vírus terjesztése miatt vált ismertté, amely a DBF állományokat támadja meg, ezért dBASE vírusmentes néztek el. Valójában ez a körözött nem az adatbázis-kezelő programon keresztül terjed. Az Ashton—Tate alkalmazók által beküldött és vírusfőzöttnek gyanított programmemezeket vizsgálta meg. Eredmény: vagy ártatlan kezelési hibáról volt szó, vagy a vírus már a dBASE installálása előtt is a felhasználók gépében garázdálkodott. Ezért az Ashton—Tate kétség esetén új csomag installálása előtt ajánlja a Virus-Scanner program lefutását.

Hét perc az egész A Novell az ELS Level I hálózati szoftver új változatát, a Version 2.12-t jelentette be, amelyről a cég azt állítja, hogy installálása mindössze hét percet vesz igénybe. A négyfelhasználós terméket a Version 2.0a-ból fejlesztették tovább, amely így többféle hardvert támogat, egyszerűsödött az installálása és javult a védelmi rendszere. Installáláskor lehetőség van bármely olyan hálózati adapter kiválasztására, amelyet a NetWare 286 más verziói támogatnak. A 2.12-es változat továbbá biztosítja a szolgáltató-állomás (server) dedikált és nem-dedikált üzemmódban való futtatását, valamint az online jelszótíkosítást és a bejelentkezési korlátozást.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levélcíme: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Telefon: 111-7917

Felelős kiadó: Futás Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajzsiné Mallás Judit,
Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Saánsé Szukm Judit

Szerkesztőségi titkár: Jármí Istvánné

© 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: MontirBau Kisszövetkezet

Megjelenik évente tízenként, csak előfizetőknek.

Hireinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A köteles gondosságot ellenére átvett téves értesüléseinktől felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival, a *Computerworld*—Számítás-technikával és a *Mikrovilággal*, valamint tájékoztatóival a *Quickkel*, a *compuTRENDdel*, a *SZOFTVERrel*, az *Editorral* a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához, az IDG Communications céghez kapcsolódik, amely harmincnál több országban közel száz folyóiratot jelentet meg.

Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: *Computerworld*, *InfoWorld*, *PC World*, *MacWorld*, *Run*; Franciaország: *Le Monde Informatique*; Japán: *Computerworld Japan*; Kínai Népköztársaság: *China Computerworld*; Nagy-Britannia: *PC Business World*, *Nemet Szovetségi Köztársaság: Run*, *Computerwoche*, *PC Woche*, *PC Welt*; Olaszország: *Computerworld Italia*.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439